

κόμη σωτηριωδῶς ἐπιδράσασα· τὰ δὲ ὄργια ἅτινα ἐκ-
 κηλίδωσαν τὴν Ρώμην ἐπὶ τοῦ Νέρωνος δὲν ᾔσαν
 τοσοῦτον διαρκῆ ὅσον θέλουσι νὰ παρασῇσωσιν αὐ-
 τὰ, διακοπέντα ἐπὶ μακροὺς χρόνους, μεθ' οὓς ἐπαν-
 ᾗλθον καὶ πάλιν, ὁπότε εἶχεν ἐξαλειφθῇ πλέον ἢ
 εἰδωλολατρία, καὶ ἐπανᾗλθον συνωδευμένα μετὰ τῶν
 τυραννικωτέρων κυβερνητικῶν ἰδεῶν, ἐπανᾗλθον ἵνα
 εἰσαγάγωσιν ἢ τοῦλάχιστον ἐφαρμόσωσιν αὐστηρό-
 τερον καὶ δεσποτικώτερον τὴν ἀρχὴν « ὅ,τι ἀρέσει τῷ
 βασιλεῖ νόμος ἐστί. » Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξετάσῃ
 τις διὰ τί ἡ Ρώμη δὲν ἀπερρόφησεν οὔτε τὴν ἡμετέ-
 ραν ἐθνικότητα οὔτε τὰς λοιπὰς ἃς κατέκτησεν, οὐ-
 δὲ ὑπάρχει ἀφορμὴ νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα τὸ μυρι-
 άκισ ρηθὲν, καὶ ὀρθῶς ρηθὲν, περὶ τῆς ὑπεροχῆς ἡ-
 μῶν τῆς φιλολογικῆς, φιλοσοφικῆς κτλ. ἀρκεῖ ἡμῖν
 τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἀπερροφήθημεν ὑπὸ τῆς Ρώμης,
 ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἡ ἀδεξία καὶ ἀτυχὴς τῶν
 προπατόρων ἡμῶν πολιτεία συνετέλεσεν εἰς τὴν ὑ-
 ποδούλωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπως μὴ καταρῶμεθα
 ἀνηλεῶς τὴν εἰδωλολάτριδα Ρώμην. Καὶ βραδύτερον
 δὲ, ἃς ὁμολογήσωμεν μετ' εἰλικρινείας, αἱ ἐν τῇ Με-
 σογείῳ κατακτήσεις τῶν Ἑνετῶν καὶ τῶν Γενουην-
 τῶν, σπανίως ἐγένοντο οὕτω πιεσικαὶ ὥστε νὰ ἀ-
 ποπειραθῶσι τὴν ἐξουδένωσιν εἴτε τῆς θρησκείας,
 εἴτε τῆς γλώσσης, εἴτε τῆς ἐθνικότητος ἡμῶν. Οὐ-
 δέποτε οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖνοι κατακτεταὶ ἐπίεσαν
 τοὺς ἡμετέρους εἰς ἀλλαξοπιστίαν ἢ ἀλλαξοεθνίαν.
 Τούναντίον ἡ Πελοπόννησος, αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, ἡ
 Χίος, ἡ Κύπρος, ἡ Ρόδος καὶ ἡ Λέσβος βρίθουσιν ὀ-
 νομάτων φραγκικῶν παρ' Ἑλληνικαῖς οἰκογενεαῖς
 ἀπαντωμένων καὶ καταδεικνύντων ὅτι πολυπληθεῖς